

**Zahiriddin
Muhammad
Bobur**

Reja:

- **1. Kirish**
- **2. Bobur ijodining o'rganilishi.**
- **3. Boburning hayoti va ijodi.**
- **4. Boburning lirik merosi.**
- **5. Xulosa.**

Adabiyotlar ro'yxati:

1. N.Mallayev.O'zbek adabiyoti tarixi.T.,1976.
2. O'zbek adabiyoti tarixi. 5 tomlig,3-tom. T.2007.
3. Bobur. "Boburnoma". T. 2007.
4. Gulbadanbegim. "Humoyunnomma". T. 1998.
5. I.Hoshimov."Hindistonda boburiylar sulolasi sultanati". T. 1996.
6. M.Nuritdinov. "Boburiylar sulolasi".T. 1994.
7. P.Qodirov. "Yulduzli tunlar". T.1990.
8. P.Qodirov. "Humoyun va Akbar". T. 1994.
9. G'. Sotimov. Boburiyzodalar.T. 2003.
- 10.H.Qudratillayev. Bobur armoni. T.2009.

Boburshoh hayotidagi muhim sanalar

- **1504 y. – Bobur Mirzo Kobul taxtini qo'lga kiritdi.**
- **1505 y. –Bobur Mirzoning onasi Qutlug' Nigor xonim vafot etdi.**
- **1507 y. –Shaybobiyxon Xurosonni bosib oldi.**
- **1508 y. –Muhammad Humoyun tavallud topdi. Bobur Mirzo o'zini “Shoh” deb e'lon qildi.**
- **1510 y. dekabr – Xonzoda Beginning Shayboniydan bo'lgan o'g'li Shahzoda Hurram tug'ildi. Shayboniy qo'shinlari Ismoilshoh lashkari tomonidan tor-mor etildi. Shayboniy o'ldirildi.**
- **1511 y. oktabr – Boburshoh Samarqandga g'olibona yurish qildi.**
- **1512 y. –Boburshoh Samarqandni tark etishga majbur bo'ldi.**

- **1516 y. –Shahzoda Askariy Mirzo tug’ildi.**
- **1519 y. –Hindistonga ikkinchi va uchinchi marta yurish qilindi. Shahzoda Hindol Mirzo tug’ildi.**
- **1520 y. –Hindistonga to’rtinchi bor yurish qilindi.**
- **1521 y.-Humoyun Mirzo Badaxshon hokimi etib tayinlandi.**
- **1522 y. –Boburshoh Qandahorni qo’lga kiritdi.**

- **1524 y. – Shoh Ismoil vafot etib, o'g'li Shoh Taxmasp Eron taxtini egalladi.**
- **1525 y. – Boburshoh Hindistonning viloyatini egalladi.**
- **1526 y. – Ponipat qishlog'i yaqinidagi birinchi jangda Boburshoh qo'shini Dehli sultoni Ibrohim Lo'diyning ukasi Mahmud Lo'diy qo'shini ustidan Boburshoh askarlari g'alaba qozonib, Bengal shohi Nusratshoh bilan do'stona aloqalar o'rnatildi.**

- **1527 y. – Qanva yaqinidagi jangda rajputlar sardori Rona Sanga qo’shini tor-mor etildi.**
- **1528 y. – Chandiriydagи janglarda Boburshoh yana g’olib keldi.**
- **1529 y. –Gagra yonidagi jangda Ibrohim Lo’diyning ukasi Mahmud Lo’diy qo’shini ustidan Boburshoh askarlari g’alaba qozonib, Bengal shohi Nusratshoh bilan do’stona aloqalar o’rnatildi.**
- **1530 y. – Boburshoh yorug’ olamdan ko’z yumdi. Dehli taxtining toji voris Humoyun Mirzoga kiydirildi.**

Boburning lirik merosi:

- 120 g'azal
- 210 ruboiy
- 10 dan ortiq tuyuq, qit'a, fard
- 150 dan ortiq muammo

Bobur lirikasining asosiy mavzulari:

- Hayotga muhabbat va xushnudlik
- Ilohiy va zaminiy ishq, vatan sevgisi
- Hijron va g'urbat azobi
- Xushxulqlik va ma'rifatga da'vat.

Bobur she'riyatidan namunalar

Yoz fasli, yor vasli, do'stlarning suhbatি,

She'r bahsi, ishq dardi, bodaning kayfiyati.

Yoz faslida chog'ir ichmakning o'zga holi bor,

Kimga bu nash'a tuyassar bo'lsa, bordur davlati.

Sen gulsenu men haqir bulbuldurmen,
Sen sho'lasenu ul sho'laga men quldurmen.
Nisbat yo'qtur deb ijtinob aylamakim,
Shohmen elga, vale senga quldurmen

Kim yor anga ilm tilibi ilm kerak,
O'rgangali ilm tolibi ilm kerak.
Men tolibi ilmu tolibi ilm yo'q,
Men bormen ilm tolibi ilm kerak.

Har kimki vafo qilsa, vafo topqusidur,
Har kimki jafo qilsa, jazo topqusidur.
Yaxshi kishi yomonlik ko'rmagay hargiz,
Har kimki yomon bo'lса, jazo topqusidur.

Davron meni o'tkardi saru somondin
Ayirdi bir yo'la meni xonumondin
Goh boshima toj, goh baloyi ta'na
Nelarki boshimg'a kelmadi davrondin.

Bobur she'riyatida badiiy san'atlar

Tazod:

O'lturur garchi meni guftoring

Tirquzur ul labi shakarboring

Mubolag'a:

Sel emasdur yer yuzin tutqon ko'zimning yoshidur,
Ra'd emasdur ko'kka chirmashqon ko'ngil afg'onidur.

Hajringda bu tun ko'ngulda qayg'u erdi,
Vaslingg'a yetishmadim jihat bu erdi:
Ohim tutuni birla ko'zumning yoshidin,
Yo'l balchiq edi, kecha qorong'u erdi.

**E'TIBORINGIZ
UCHUN
RAHMAT!**

